

Offentlig sektors inntekter fra CO₂-kvotemarkedet

På oppdrag for Norsk Industri har Oslo Economics gjennomført en analyse av offentlig sektors direkte og indirekte inntekter som følge av EUs marked for klimakvoter. Våre analyser viser at inntektene både har vært og forventes å bli langt høyere enn de estimerte kostnadene. Vi estimerer at de forventede kostnadene til kompensasjonsordningen i perioden 2021-2030 vil utgjøre om lag 16 prosent av de totale inntektene som norsk offentlig sektor kan forvente å få som følge av salg av utslippskvoter (ca. 39 milliarder kroner) og økt utbytte fra og skatt på kraftprodusenter som følge av kvotemarkedet (ca. 593 milliarder kroner). Selv om det er stor usikkerhet knyttet til størrelsen på estimatene, er det liten tvil om at offentlig sektors inntekter som følge av kvotemarkedet langt vil overstige kostnadene knyttet til kompensasjonsordningen.

1. Bakgrunn for oppdraget

Introduksjon til CO₂-kompensasjonsordningen

Kraftkrevende industri som er utsatt for karbonlekkasje, kan få økonomisk kompensasjon fra staten til CO₂-kompensasjon. Ordningen har til hensikt å motvirke karbonlekkasje fra økning i elektrisitetspriser som følge av EUs klimavotesystem. Dette gjøres for å forhindre at industri flytter produksjonen til land som ikke har like streng klimapolitikk. Virksomhetene må søke Miljødirektoratet om kompensasjon, og de må rapportere årlig. Ordningen er nedfelt i forskrift om CO₂-kompensasjon for industrien og gjaldt for perioden 1. juli 2013 til 31. desember 2020.¹

Forslag til ny forskrift om CO₂-kompensasjon for industrien

Miljødirektoratet sendte den 8. oktober 2021 et forslag til ny forskrift om CO₂-kompensasjon for industrien på åpen høring. Forslaget gjelder for perioden 1. januar 2021 til 31. desember 2030. Klima- og miljødepartementet oversendte formelt nytt forslag til godkjenning i EFTAS overvåkningsorgan ESA 19. august 2022. Det nye forslaget samsvarte i hovedsak med forslaget som var på offentlig høring, med unntak av at industriens egenkraft og virksomheter med et årlig strømforbruk under 10 GWh også er omfattet av ordningen i det nye forslaget.

Det nye forslaget til kompensasjonsordning er anslått å koste om lag 100 milliarder kroner frem til 2030.² Klima- og miljødepartementet påpeker at dette er betydelig høyere enn tidligere antatt. I det opprinnelige høringsnotatet fra Miljødirektoratet ble ordningen anslått å koste omtrent 70 milliarder kroner. Omtrent 18 milliarder kroner av økningen skyldes at industriens egenkraft er omfattet av ordningen i det nye forslaget. I tillegg er de årlige utgiftene ved CO₂-kompensasjon direkte knyttet til kvoteprisen (EUA³-prisen). Kvoteprisen er i dag på over 800 kroner, og som følge innstramminger i klimavotesystemet og høyere klimaambisjoner er kvoteprisen forventet å være betydelig høyere i perioden 2021-2030 enn i foregående periode. Dermed må det også forventes at statens årlige utgifter forbundet med CO₂-kompensasjonsordningen vil være høyere i denne perioden.

Utredningsoppdrag for Norsk Industri

Den forventede utbetalingen av CO₂-kompensasjonsmidler på 100 milliarder kroner over en tiårsperiode (2021-2030) fremstår isolert sett som et stort beløp, spesielt sammenlignet med de totale utbetalingene på knapt 7 milliarder kroner for perioden 2013-2020. Årlige forventede utbetalinger på 10 milliarder kroner

¹ CO₂-kompensasjon - Miljødirektoratet (miljodirektoratet.no)

² <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/forslag-til-co2-kompensasjon-for-norske-bedrifter-sendt-esa/id2924678/>

³ EU Allowance: EUA

vil være nesten tolv ganger så høye som årlige utbetalinger i forrige periode. Forklaringen er særlig den økte kvoteprisen som, i fravær av kompensasjon, ville gjort europeisk og norsk industri mindre konkurransedyktig, sammenlignet med industri i land med mindre strenge utslippsregimer.

For å sette offentlig sektors *kostnader* med kompensasjonsordningen i riktig kontekst har Norsk Industri gitt Oslo Economics i oppdrag å beregne hvor store *inntekter* offentlig sektor har fått og kan forvente å få takket være EUs kvotemarked. Oppdraget er avgrenset til å vurdere offentlig sektors kostnader med kompensasjonsordningen opp mot følgende kilder til økte inntekter:

- Direkte inntekter fra salg av klimakvoter
- Indirekte inntekter fra økt strømpris som en følge av kvotemarkedet

Oslo Economics har i dette oppdraget ikke inkludert andre mulige måter kvoteprisen påvirker offentlig sektors kostnader og inntekter. Vi har for eksempel ikke vurdert mulig påvirkning på inntekter fra salg av olje- og gass.

2. Beskrivelse av ordningen og virkninger for offentlig sektor

Det europeiske kvotesystemet

Norske bedrifter er en del av Det europeiske kvotesystemet (EU ETS). Kvotesystemet setter et tak på hvor mange CO₂-ekvivalenter som maksimalt kan slippes ut fra år til år. Taket reduseres over tid slik at utslippene også reduseres. Kvotepliktige virksomheter må hvert år betale inn et antall klimakvoter som svarer til utslippene fra foregående år. Som hovedregel må klimakvoter skaffes gjennom auksjoner, men en andel av kvotene tildeles industrien vederlagsfritt. Andelen kvoter som tildeles gratis hvert år reduseres gradvis.⁴

Direkte inntekter til offentlig sektor fra salg av klimakvoter

Alle nasjoner som deltar i EU ETS forvalter sin del av et europeisk klimakvoteregister. Staten Norge tildeles hvert år et visst antall klimakvoter gjennom EU ETS, og har direkte inntekter forbundet med klimakvotene som auksjoneres bort. Norges andel av totalt salgsvolum har så langt vært rundt 0,75 prosent, men øker nå til rundt 0,865 prosent som følge av at Storbritannia gikk ut av kvotesystemet.⁵ Fra Prop. 1 S (2021-2022) viser regnskapet for 2020 at staten hadde omtrent 8 milliarder kroner i inntekter fra salg av klimakvoter i 2020. Inntektene fra det salderte budsjettet i 2021 er på 1,022 milliarder kroner og forslaget for 2022 er på 1,642 milliarder kroner. I likhet med utgiftene til kompensasjonsordningen henger statens inntekter fra salg av klimakvoter direkte sammen med kvoteprisen. Prisen på klimakvoter er forventet å være betydelig høyere i perioden 2021-2030 sammenlignet med foregående periode, noe som trekker i retning av at statens inntekter fra salg av klimakvoter også vil være høyere i denne perioden.

Kvotemarkedets påvirkning på strømprisen

EUs klimakvoter setter en pris på utslipp av CO₂, og påvirker dermed prisen på varer og tjenester som kan knyttes til utslipp av klimagasser. Blant annet vil strømprisene påvirkes av kvoteprisen. Norge er tilknyttet det nordiske/nordeuropeiske kraftmarkedet, og vi både kjøper og selger strøm i samarbeid med andre land. Gjennom import og eksport av strøm påvirkes strømprisen i Norge av strømprisen i tilknyttede markeder. Selv om norsk kraftproduksjon i hovedsak er basert på vannkraft kommer kraftproduksjonen i store deler av Europa fra fossile energikilder. Økte kvotepriser vil øke kostnadene ved kraftproduksjon fra fossil energi, noe som igjen vil øke strømprisene som norske kraftprodusenter kan selge for. Norske kraftprodusenter vil altså ha økte inntekter fra høyere strømpriser som følge av økte kvotepriser. Samtidig vil kraftprodusentene i liten grad ha økte kostnader ettersom kraftproduksjonen er fossilfri.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:32020D1722>

⁵ <https://www.regjeringen.no/no/sub/eos-notatbasen/notatene/2021/jan/auksjonsandeler-kvotesystemet/id2832490/>

Indirekte inntekter: Økt skatt og utbytte som en følge av at økt kvotepris gir økt strømpris

Norsk offentlig sektor eier mesteparten av produksjonskapasiteten i Norge. Ifølge Energifakta Norge eier kommuner, fylkeskommuner og staten samlet sett om lag 90 prosent av produksjonskapasiteten i landet.⁶ Inntekter fra økt strømpris som skyldes kvotemarkedet kan nesten i sin helhet overføres til offentlig sektor gjennom skatt og utbytte. Skatten på kraftproduksjonen, herunder vannkraften, er høyere enn for andre bransjer, med alminnelig overskuddsbeskatning (22 prosent), grunnrentebeskatning (37 prosent), eiendomsskatt, konsesjonsavgift, konsesjonskraft og naturressursskatt.⁷ Dette, i kombinasjonen med at offentlig sektor eier 90 prosent av kraftproduksjonen, gjør at offentlig sektor kan hente ut godt over 90 prosent av virkningen økt kvotepris har på verdien av norsk kraftproduksjon. Som en forenkende antakelse legger vi i denne analysen til grunn at offentlig sektor kan ta ut 95 prosent av verdien økt kvotepris gir for kraftprisen, i form av skatt og utbytte.⁸ Disse inntektene vil vi omtale som offentlig sektors indirekte inntekter som følge av kvotemarkedet.

3. Offentlig sektors inntekter og kostnader 2013-2019

Kostnader fra betaling av CO₂-kompensasjon 2013-2019

Ordningen med CO₂-kompensasjon ble tidligere regulert i forskrift om CO₂-kompensasjon for industrien som gjaldt for perioden 1. juli 2013 til 31. desember 2020. I beregningene har vi benyttet statens faktiske kostnader forbundet med CO₂-kompensasjonsordningen i perioden 2013-2019, tilgjengelig på Miljødirektoratets nettsider.⁹ Her oppgis også kvoteprisen som ligger til grunn for Miljødirektoratets utbetalinger i kroner/tonn CO₂. Vi har benyttet Miljødirektoratets oppgitte kvotepriser i de øvrige beregningene. For perioden 2013-2019 summerer statens utbetalinger seg til 4,2 milliarder kroner.¹⁰

Direkte inntekter fra salg av klimakvoter 2013-2019

Statens direkte inntekter fra salg av kvoter i perioden 2013-2019 stammer kun fra 2019. Fra 2013 skulle salg av kvoter skje på en felleseuropeisk auksjonsplattform, men prosessen med å knytte seg til auksjonsplattformen tok lang tid og Norge kom ikke i gang med salg av klimakvoter før 3. juni 2019.¹¹ Forsinkelsen innebar at Norge hadde akkumulert totalt 41,4 millioner kvoter som ikke ble solgt i perioden 2013-2018, og som ble fordelt mellom 2019 og 2020. Norge vil altså fra 2021 årlig auksjonere bort et betydelig lavere antall klimakvoter enn i 2019 og 2020. Norges faktiske auksjonsinntekt i 2019, og dermed for hele perioden 2013-2019, var 4,9 milliarder kroner,¹² tilsvarende 700 millioner kroner per år i gjennomsnitt.¹³

Indirekte inntekter fra økt strømpris som følge av kvotemarkedet 2013-2019

For å estimere offentlig sektors indirekte inntekter som følge av klimakvoter i 2013-2019 har vi tatt utgangspunkt i årlig norsk kraftproduksjon i perioden, multiplisert med den årlige EUA-prisen og multiplisert med årlig beregnet CO₂-utslippsfaktor. Utslippsfaktoren, eller «carbon price transfer factor», beskriver virkningen av karbonprising på norske strømpriser, altså hvor stor andel av EUA-prisen som direkte overføres på strømprisen. Utslippsfaktoren vil variere fra år til år, avhengig av energimiksen i den europeiske kraftproduksjonen som igjen avhenger av faktorer som vannbalansen og relative kull- og gasspriser.

⁶ <https://energifaktanorge.no/om-energisektoren/eierskap-i-kraftsektoren/>. Gjennom Statkraft SF eier staten om lag 35 prosent av produksjonskapasiteten.

⁷ Skattlegging av kraftsektoren - Energifakta Norge

⁸ Med denne antakelsen legger vi til grunn at økt kraftpris ikke vil gi økt ineffektivitet hos norske kraftprodusenter.

⁹ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/klima/co2-kompensasjon/>

¹⁰ Inkluderer 2020 summerer utbetalingene seg til 6,7 milliarder kroner.

¹¹ Prop S 1 (2019-2020)

¹² Inkluderer 2020 summerer auksjonsinntektene seg til 12,9 milliarder kroner mellom 2013 og 2019.

¹³ Ettersom kvoteprisen var betydelig høyere i 2019 og 2020 enn i perioden 2013-2018 er de faktiske inntektene mye høyere enn om klimakvotene hadde blitt auksjonert bort i tilhørende år.

De benyttede CO₂-utslippsfaktorene stammer fra en utredning Oslo Economics gjennomførte i samarbeid med Sweco på vegne av Olje- og Energidepartementet i 2020.¹⁴ Analysen beregnet utslippsfaktoren for årene 2013-2019.¹⁵ Den gjennomsnittlige utslippsfaktoren for perioden ble beregnet til 0,56 tCO₂/MWh. Denne faktoren innebærer at en kvotepris på 100 kroner medfører at strømprisen i Norge blir 56 kroner/MWh høyere enn den ville vært uten kvotemarkedet (tilsvarende 5,6 øre/KWh). Med utgangspunkt i disse tallene viser våre beregninger at offentlig sektors indirekte inntekter summerer seg til i 36,7 milliarder kroner for 2013-2019.

Sum: Kostnader for og inntekter til offentlig sektor fra kvotemarkedet 2013-2019

Totalt summerer offentlig sektors direkte og indirekte inntekter i perioden 2013-2019 seg til omtrent 41,6 milliarder kroner. I samme periode hadde staten kostnader på rundt 4 milliarder kroner forbundet med CO₂-kompensasjon til industrien. Kostnadene forbundet med CO₂-kompensasjon utgjorde dermed i underkant av 10 prosent som andel av de totale inntektene i perioden.

Tabell 1: Beregninger av offentlig sektors inntekter og kostnader 2013-2019

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totalt
Direkte inntekter: Salg av kvoter								
Faktisk årlig auksjonsinntekt [mrd NOK]							5	5
Indirekte inntekter: Økt strømpris								
Norsk kraftproduksjon [TWh]	134	142	145	150	149	147	135	1 002
Kvotepriser [NOK/tCO ₂]	59	37	52	70	50	55	155	
Påvirkningsfaktor CO ₂ -pris [tCO ₂ /MWh]	0,8	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,6	
Offentlige indirekte inntekter [mrd NOK]	6	3	3	5	3	4	12	37
Totale inntekter [mrd NOK]	6	3	3	5	3	4	17	42
CO₂-kompensasjon til industrien [mrd NOK]	0,2	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5	1,4	4,2
Kostnader som andel av totale inntekter	4 %	15 %	15 %	12 %	16 %	13 %	8 %	10 %

Merk: I beregning av offentlige indirekte inntekter har vi multiplisert de totale indirekte inntektene med 95 prosent. En del verdier er avrundet til hele tall, så verdiene i tabellen summerer seg ikke nødvendigvis til totalverdien i siste kolonne.

4. Fremskrivning av inntekter og kostnader 2021-2030

Kostnader fra betaling av CO₂-kompensasjon 2021-2030

Basisestimatet i Klima- og miljødepartementets forslag til ny CO₂-kompensasjonsordning er at ordningen vil medføre statlige utbetalinger i størrelsesorden 100 milliarder kroner over perioden 2021-2030. Statens utbetalinger vil avhenge av de kvoteberettigedes produksjons- og kraftvolum, kvoteprisen og utslippsfaktoren. Av disse verdiene er det kvoteprisen og utslippsfaktoren som vil påvirke våre beregninger av offentlig sektors forventede inntekter.

Vi har ikke kjennskap til hvilken eksakt kvotepris og utslippsfaktor som ble benyttet i beregningen av kostnadsanslaget på 100 milliarder kroner. Da Miljødirektoratet anslo kostnadene forbundet med ordningen til å være 70 milliarder kroner i oktober 2021, var dette uten kostnader forbundet med at ordningen også omfattet industriens egenkraft og virksomheter med et årlig strømforbruk under 10 GWh. Kostnadene forbundet med at industriens egenkraft er omfattet av ordningen er beregnet til omtrent 18 milliarder kroner. I tillegg er det rimelig å anta at oppdaterte prognoser for fremtidig kvotepris har bidratt til økte

¹⁴ Study of the carbon price transfer factor in Norwegian electricity prices.

¹⁵ Av mangel på gode beregninger for 2020 ser vi bort fra dette året i våre beregninger. 2020 var uansett et annerledesår preget av koronapandemien og lave strømpriser, så vi antar at de indirekte inntektene vil være betydelig lavere enn i 2019.

kostnader forbundet med ordningen. Kvotepriisen så langt i 2022 har vært betydelig høyere enn prognosene benyttet i høringsnotatet, og ligget på nivå med prognosene for 2030.

I våre basisestimater har vi tatt utgangspunkt i at statens utgifter i perioden 2021-2030 summerer seg til 100 milliarder kroner, og at økningen fra 70 milliarder kroner delvis skyldes utvidelsen av ordningen, og delvis en økning i kvotepriisen. I våre beregninger benytter vi en flat kvotepris på 800 kroner for tidsperioden 2023-2030. Dette er omtrent det samme som gjennomsnittsprisen så langt gjennom 2022, og Klima- og miljødepartementet har tidligere i 2022 beregnet statens kostnader forbundet med denne prisutviklingen.¹⁶ Med den gamle ordningen ville en slik prisutvikling påført staten utgifter på 77 milliarder kroner i 2021-2030. Utvidelsen av kompensasjonsordningen til å omfatte industriens egenkraft og strømforbruk under 10 GWh er dermed beregnet til å koste 23 milliarder kroner.¹⁷

Direkte inntekter fra salg av klimakvoter 2021-2030

Fremskrivninger av statens inntekter fra salg av klimakvoter mellom 2021-2030 baseres på estimater på antall klimakvoter Norge vil auksjonere bort i perioden, og kvotepriisen. Fremskrivingene av antall klimakvoter Norge vil auksjonere bort er basert på egne beregninger.¹⁸ For kvotepriisen tar vi utgangspunkt i en flat kvotepris på 800 kr i perioden 2023-2030. Med disse fremskrivingene vil antall kvoter Norge auksjonerer bort reduseres jevnt fra 2021 til 2030, samtidig som kvotepriisen holdes stabil. Totalt sett vil Norges auksjonsinntekter gradvis reduseres etter 2023, og de direkte inntektene summerer seg til ca. 39 milliarder kroner i perioden.

Indirekte inntekter fra økt strømpris som følge av kvotemarkedet 2021-2030

For å estimere offentlig sektors indirekte inntekter i 2021-2030 som følge av kvotepriising benytter vi de samme prognosene på kvotepriisen som over. Vi har benyttet en flat påvirkningsfaktor på 0,53 tCO₂/MWh for hele perioden, som er det samme Miljødirektoratet benyttet i sitt opprinnelige høringsnotat. I fremskrivingene av norsk kraftproduksjon har vi benyttet prognosene i NVEs Langsiktig kraftmarkedsanalyse 2021-2040. I analysen er det estimert at Norges kraftproduksjon vokser fra 158 TWh i 2021 til 166 TWh i 2030. Med utgangspunkt i disse verdiene estimerer vi at offentlig sektors indirekte inntekter fra økt strømpris som følge av kvotemarkedet summerer seg til omtrent 593 milliarder kroner i perioden 2021-2030.

Sum: Kostnader for og inntekter til offentlig sektor fra kvotemarkedet 2021-2030

Totalt forventes offentlig sektors direkte og indirekte inntekter i perioden 2021-2030 å summere seg til 632 milliarder kroner. I samme periode forventes CO₂-kompensasjonsordningen å koste ca. 100 milliarder

¹⁶ <https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2021-2022/dok15-202122-0810-vedlegg.pdf>

¹⁷ Siden kostnadene forbundet med egenkraft er beregnet til 18 milliarder kroner, antar vi at de beregnede kostnadene forbundet med forbruk under 10 GWh er på 5 milliarder kroner.

¹⁸ Vi kjenner ikke til eksisterende fremskrivninger av hverken Norges auksjonsinntekter eller antall klimakvoter Norge vil auksjonere bort i perioden, og må derfor benytte egne fremskrivninger av antall EUA-kvoter Norge vil auksjonere bort. I beregningene har vi tatt utgangspunkt i det totale antallet klimakvoter tilgjengelig i EU i 2021, rundt 1,57 milliarder. 10 prosent av disse kvotene tildeles enkelte medlemsland basert på solidaritet, så Norge mottar en andel av de resterende 90 prosent av kvotene. En andel av kvotene auksjoneres ikke bort men tildeles vederlagsfritt. Fra og med 2021 skal i utgangspunktet 57 prosent av kvotene auksjoneres bort, men det er enkelte unntak til dette, blant annet fordi noen av kvotene overføres til en «free allocation buffer». Ifølge Kommissjonen vil omkring 51,5 prosent av kvotene auksjoneres bort i perioden 2021-2025. Vi benytter denne andelen for hele perioden for å sikre et konservativt estimat. Av kvotene som auksjoneres bort mottar Norge omkring 0,865 prosent. På grunnlag av disse verdiene kan vi estimere antallet kvoter Norge auksjonere bort i 2021. Det totale antallet kvoter i EU reduseres med 43 millioner kvoter hvert år, og i fremskrivingene tar vi utgangspunkt i at Norges antall kvoter reduseres deretter.

Som en sjekk på fremskrivingene kan vi sammenligne de estimerte auksjonsinntektene i 2021 med Norges faktiske auksjonsinntekter i 2021. Tall fra auksjonsplattformen EEX som Norge auksjonerer gjennom viser at Norges auksjonsinntekter i 2021 var på 183 mill. euro, noe som stemmer godt med våre estimater i Tabell 2. I Prop S 1 (2021-2022) er det budsjettet med auksjonsinntekter på om lag 1,624 milliarder kroner i 2022 ved bruk av kvotepriisen i markedet sommeren 2020. I våre prognoser har vi lagt til grunn betydelig høyere kvotepriser, men dersom vi benytter kvoteprisene sommeren 2020 (265 kroner) får vi estimerte auksjonsinntekter i 2022 på 1,627 milliarder kroner, noe som stemmer godt med forslaget i Statsbudsjettet.

kroner. Offentlig sektors kostnader forbundet med CO₂-kompensasjon forventes dermed å tilsvare om lag 16 prosent av statens inntekter fra kvotesalg, og indirekte inntekter fra økt strømpris.

Tabell 2: Fremskrivning av offentlig sektors inntekter og kostnader 2021-2030

	2021	2022	2023	...	2029	2030	Totalt
Direkte inntekter: Salg av kvoter							
Årlig auksjonsinntekt [mrd NOK]	2	3	5		4	4	39
Indirekte inntekter: Økt strømpris							
Norsk kraftproduksjon [TWh]	158	159	161		165	166	1627
Kvotepriiser [NOK/tCO ₂]	270	550	800		800	800	
Påvirkningsfaktor CO ₂ -pris [tCO ₂ /MWh]	0,53	0,53	0,53		0,53	0,53	
Offentlige indirekte inntekter [mrd NOK]	21	44	65		67	67	593
Totale inntekter [mrd NOK]	23	47	69		71	71	632
CO₂-kompensasjon til industrien [mrd NOK]	4	6	12		12	12	100
Kostnader som andel av totale inntekter	17 %	14 %	17 %		16 %	16 %	16 %

Merk: I beregning av offentlige indirekte inntekter har vi multiplisert de totale indirekte inntektene med 95 prosent. En del verdier er avrundet til hele tall, så verdiene i tabellen summerer seg ikke nødvendigvis til totalverdien i siste kolonne.

Usikkerhet i analysene

Flere av faktorene som er blitt brukt i beregningen, blant annet påvirkningsfaktoren, er estimert før Russlands invasjon av Ukraina. I forkant og etterkant av invasjonen har Russland redusert gassleveransene til Europa, noe som har bidratt til en mangedobling av de europeiske strømprisene.¹⁹ Hva den faktiske påvirkningsfaktoren av kvotemarkedet har vært og vil være, er med stor sannsynlighet påvirket av disse hendelsene, og det kan være nødvendig å beregne påvirkningsfaktoren på nytt. En mulig hypotese er at det europeiske kvotemarkedet over mange år har ført til en overgang fra kullkraftproduksjon til gasskraftproduksjon i Europa, og dermed bidratt til en avhengighet av blant annet russisk gass, som i dagens situasjon gir svært høye strømpriser i Norge og Europa. Hvis hypotesen stemmer, vil kvotemarkedets positive effekt på norsk offentlig sektors indirekte inntekter som følger av økt strømpris være vesentlig høyere i inneværende år, enn det den tidligere beregnede påvirkningsfaktoren på 0,53 tilsier.²⁰

Det er altså stor usikkerhet knyttet til størrelsen på offentlig sektors forventede inntekter og kostnader forbundet med kvotemarkedet. Konklusjonen om at statens direkte og indirekte inntekter fra kvotemarkedet langt overgår kostnadene forbundet med kompensasjonsordningen står seg likevel, selv uten å ta hensyn til kvotemarkedets betydning for verdien av norsk gass.²¹ Usikkerheten som hefter ved prognoser av kvotepriisen og utslippsfaktoren, påvirker framskrivningene av både inntektene og kostnadene i samme retning. For eksempel vil høyere kvotepriis og høyere påvirkningsfaktor medføre høyere direkte inntekter, indirekte inntekter og kostnader forbundet med CO₂-kompensasjonsordningen. Vi kan derfor med stor sikkerhet konkludere med at offentlig sektors inntekter fra salg av klimakvoter og økt strømpris som følge av kvotemarkedet langt overstiger kostnadene til kompensasjonsordningen.²²

¹⁹ Russisk invasjon kan bidra til kraftig vekst i strømprisen i Sør-Norge neste uke - Tu.no

²⁰ Ifølge beregninger fra Energi Norge fikk staten 25 milliarder kroner i ekstraordinære inntekter første halvår, sammenliknet med et halvår med normale strømpriser (Staten fikk 25 milliarder i ekstra strøminntekter første halvår (energinorge.no)).

²¹ Skatteetaten forventer at petroleumsskatten for 2022 er ventet å gi 739 milliarder kroner til Statens pensjonsfond utland, to og en halv ganger mer enn i 2021 (Skatteetaten anslår rekordhøye inntekter fra petroleumsskatten i 2022 | DN).

²² Inntektene overstiger også med stor sikkerhet summen av CO₂-kompensasjonsordningen og statens strømstøtte (Finansdepartementet forventer at statens strømstøtte vil koste 41 milliarder kroner i 2022 (Vedum med nytt tall for strømtiltak: Bruker 41 mrd. kroner – E24)).